

geschiedschrijving van Veldwijk gedaan te hebben. Jammer genoeg zijn ook hier de resultaten mager. Het beschrijven en vertellen gaan de auteur niet goed af. Hij stelt daarvoor te scherpe vragen aan zijn bronnen waarop zij het antwoord schuldig moeten blijven. Methodisch brongebruik is nog geen vruchtbaar gebruik.

In zijn inleiding schrijft Van Belzen dat onderzoek zijn wetenschappelijkheid niet dankt aan edele motieven, de fraaie stijl of de opwindende resultaten. Deze zin neemt de kritiek veel wind uit de zeilen. Waar ligt dan wel de verdienste van wetenschappelijk onderzoek? De schrijver moet gedacht hebben aan de technische kanten van het vak. In dit geval is er weinig eer te behalen omdat de wetenschappelijk verantwoorde werkwijze leidt tot een rechtlijnigheid die niet veel oplevert. Op wijsheid is de schrijver ook niet uit. Daarvoor spreekt hij te hard en met te veel herhalingen. Op een punt echter is dit onderzoek tegen de scherpste kritiek bestand. De verslaggeving is goudeerlijk vanaf het eerste tot en met het laatste woord.

Th. Jak

Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme. Deel III. Uitgeversmaatschappij J.H. Kok, Kampen 1988, 428 blz. f 128,-.

Vijf jaar na deel II en tien jaar na deel I verscheen, als gold het een beoogde regelmaat, de hier te bespreken uitgave. Traditiegetrouw is het weer een zorgvuldig geredigeerd en nauwkeurig verzorgd boekdeel geworden. Het is de neerslag van een immense hoeveelheid detailarbeid, verricht door een - vergeleken met overeenkomstige naslagwerken - beperkt aantal (ruim 50) medewerkers. Tijdrovender moet nog het werk geweest zijn van de full-time redactiesecretaris Aart de Groot, die bovendien een der vruchtbaarste auteurs, zo niet de meest produktieve onder hen kan heten. Heel wat minder bekende en dikwijls weinig dankbare figuren heeft hij voor zijn rekening genomen. Van de 327 biografische artikelen of artikeltjes bestrijkt ongeveer de helft de negentiende en twintigste eeuw. Dat is meer dan in deel II en ongeveer gelijk aan de verhouding in deel I. De vijf jaar geleden door de redactie uitgesproken verwachting dat de gemiddelde omvang van de artikelen, zoals die in het eerste deel was gehanteerd maar in het daaropvolgende was overschreden, zich weer zou herstellen, is niet bewaarheid; hij is zelfs nog iets groter geworden: 1¼ bladzijde of 2½ kolom per artikel. Wellicht is dit te wijten aan de omstandigheid dat nogal wat twintigste-eeuwers zijn opgenomen, over wie nog weinig samenvattende studies bestaan.

Toch raak ik hier meteen een punt dat de redacteuren tot aanhoudende en zelfs toenemende zorg zal moeten strekken. Twintig jaren voorberei-